

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Філософський факультет

Кафедра філософії гуманітарних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
з навчальної роботи
факультету психології
Москаленко А.М.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
з навчальної роботи
філософського факультету
Комаха Л.Г.

«__» _____ 2020 р.

«__» _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

для студентів

освітньо-професійна програма **«Соціальна робота»**
галузь знань **23 «Соціальна робота»**
спеціальність **231 «Соціальна робота»**
освітній рівень **Бакалавр**
вид дисципліни **Обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2020/2021</u>
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання	українська
Форма заключного контролю	екзамен

Викладач: Власенко Федір Павлович, к.філос.н., доцент кафедри філософії гуманітарних наук

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробники: *Власенко Федір Павлович, к.ф.н., доцент кафедри філософії гуманітарних наук*

Затверджено

«_____» _____ 2020 р.

Зав. кафедри філософії гуманітарних наук

_____ (Приятельчук А.О.)

Протокол № 1 від «28» серпня 2020р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від «_____» _____ 2020 року №__

Голова науково-методичної комісії _____ (Маслікова І.І.)

Схвалено науково-методичною комісією факультету психології

Протокол від «_____» _____ 2020 року №__

Голова науково-методичної комісії _____ (_____)

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування системи базових знань, вмінь і навичок філософського мислення для розв’язання складних спеціалізованих завдань та практичних проблем у галузі міжнародних відносин та міжнародного права. Утвердження інтегративної і пошукової ролі філософії як основи і системи обґрунтування особистісного і фахового знання і розуміння.

2. Вимоги до опанування навчальної дисципліни:

1. До початку вивчення цього курсу студенти мають **знати** основні етапи та характеристики історико-культурного процесу; **володіти** основними фактологічними знаннями гуманітарного і суспільствознавчого характеру.

2. **Вміти** збирати та інтерпретувати інформацію щодо феноменів та явищ суспільства, суспільних процесів та подій; застосовувати основні поняття в аналізі соціальних, політичних, економічних, правових явищ та процесів; **виявляти** сучасні особливості співіснування людських спільнот і суспільств в умовах глобалізації; планувати і оцінювати власну роботу; застосовувати інтерактивні і мультимедійні засоби.

3. **Володіти навичками** роботи з гуманітарними текстами; продукування складних усних і письмових повідомлень; взаємодії і співробітництва у навчанні у ситуаціях пошукового характеру.

3. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна «Філософія» належить до переліку обов’язкових дисциплін ЗВО та викладається у VI семестрі бакалаврату. Навчальна дисципліна знайомить студентів із філософською думкою, у її історичному розвитку і наявному стані та в системно-теоретичному вигляді, як з фундаментальним способом культурної рефлексії та осягнення засад буття, пізнання і людської діяльності, забезпечення автономії розуму, відкриття можливостей мислення та інтелектуального пошуку, самовизначення людини.

4. Завдання (навчальні цілі) – системне опанування базових основ філософії (обізнаність здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в існуючих у розвиткові філософської думки традиціях, вченнях, методологіях, **основних філософських проблемах та класичних й некласичних підходах до їх осмислення**); набуття навичок, що формують вправність мислення, розвиненість рефлексії, здатність до інтелектуальної комунікації, мовно-текстологічну здатність та особисту ціннісно-вольову налаштованість.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 15. Навички міжособистісної взаємодії.

5. Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати і розуміти:			
1.1	інтелектуальне й соціокультурне призначення філософії, її пізнавальні та культурутворюючі можливості, історичну роль;	лекція, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, екзаменаційна робота	5
	змістовні відмінності філософії від	семінар,	усна відповідь,	5

1.2	інших форм мислення;	самостійна робота	контрольна робота, екзаменаційна робота	
1.3	структуру філософського знання, розмаїття та особливості філософських дисциплін, їх ролі в обґрунтуванні та розвитку людського мислення, пізнання світу, культури та суспільства;	лекція, семінар, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, екзаменаційна робота	5
1.4	особливості поступу філософії, етапи і логіку її розвитку;	лекція, самостійна робота	контрольна робота, екзаменаційна робота	6
1.5	місце вітчизняної інтелектуальної традиції у світовій;	лекція, самостійна робота	контрольна робота, екзаменаційна робота	5
1.6	еволюцію основних філософських ідей та проблем, напрями і тенденції сучасного філософського дискурсу, їх зв'язок з попередньою інтелектуальною історією.	лекції, семінари, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, екзаменаційна робота	14
	Вміти:			
2.1	логічно, послідовно та аргументовано усно і письмово висловлювати міркування щодо основних філософських проблем в контексті сучасних соціокультурних процесів, що забезпечує здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;	семінари, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, екзаменаційна робота, гуманітарний практикум	5
2.2	виділяти підстави власних та інших міркувань, здатність відрізнити суб'єктивні, спонтанні складові суджень від об'єктивних і аргументованих, вміти надавати перевагу останнім;	семінар, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, екзаменаційна робота	10
2.3	виявляти, ставити та вирішувати проблеми із застосуванням філософських категорій	семінар, самостійна робота	контрольна робота, екзаменаційна робота, гуманітарний практикум	5
2.4	аналізувати та інтерпретувати гуманітарний текст, виокремлювати та відтворювати смислову	семінар, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота,	10

	структуру тексту, виділяти ідеї, категорії, світоглядні генералізації;		гуманітарний практикум	
2.5	реферувати, рецензувати й коментувати першоджерела та дослідницьку літературу з філософської проблематики;	семінар, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, гуманітарний практикум	5
2.6	критично, креативно і емпатійно оцінювати результати інтелектуальної праці;	семінари, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, екзаменаційна робота, гуманітарний практикум	5
	Комунікація:			
3.1	здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях, концентруватися на значущих складових судження, не переходячи на особистості;	семінари, самостійна робота	усна відповідь	3
3.2	презентувати результати інтелектуальної праці та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, конспектів;	семінари, самостійна робота	усна відповідь, гуманітарний практикум	3
3.3	проявляти увагу і толерантність до іншої (й інакшої) думки у процесі інтелектуальної комунікації.	семінари	усна відповідь	3
	Автономність та відповідальність:			
4.1	знаходити необхідну інформацію з різних джерел, упорядковувати її, оцінювати її достовірність, пояснювати значущість, приймати обґрунтовані рішення;	семінари, самостійна робота	усна відповідь, гуманітарний практикум	2
4.2	демонструвати вміння працювати в колективі та самостійно, виявляти ініціативу, уникати некритичного слідування авторитетам;	семінари, самостійна робота	усна відповідь, гуманітарний практикум	5
4.3	мати інтелектуальне сумління, чесність у справі формування і вираження інтелектуальної позиції.	семінари, самостійна робота	усна відповідь, контрольна робота, екзаменаційна робота, гуманітарний практикум	4

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	2.1	2.2
Програмні результати навчання		
ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язання завдань спеціальності, відтворювати факти (дати, події, принципи й закономірності суспільного розвитку), встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями, явищами, робити висновки, аргументувати свої думки.		+
ПРН 2. Грамотно висловлювати професійну позицію в усній та письмовій формі, використовувати мову професійного спілкування, пояснювати і характеризувати факти і явища суспільного розвитку державною мовою.	+	

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання.

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема **оцінювання теоретичної підготовки** – результати навчання (знання 1.1 – 1.6), що складає 40% від загальної оцінки та **оцінювання практичної підготовки** – результати навчання (вміння 2.1-2.6); (комунікація 3.1-3.3); (автономність та відповідальність 4.1-4.3), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

- 1. Усна доповідь, доповнення та участь у дискусіях на семінарах:** РН – 1.1, 1.2, 1.3, 1.6, 2.1, 2.2, 2.4, 2.5, 2.6, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3 – 14/35 балів
- 2. Самостійна робота (дослідження проблем розвитку людини, суспільства, політики, економіки, культури):** РН – 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3 – 24/39 балів.
- 3. Контрольна робота:** РН – 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 4.3 – 11/13 балів

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх трьох частин навчальної дисципліни. Загальна семестрова оцінка складається із балів, отриманих за 1) аудиторну роботу (усні доповіді, доповнення та участь у дискусіях на семінарах); 2) самостійну роботу (дослідження проблем розвитку людини, суспільства, політики, економіки, культури); 3) контрольну роботу, з урахуванням коефіцієнту 0,6.

Всі види робіт в семестрі мають у підсумку:

- в максимальному вимірі $100 \text{ балів} \times 0,6 = 60 \text{ балів}$
- в мінімальному вимірі $60 \text{ балів} \times 0,6 = 36 \text{ балів}$

У разі відсутності на семінарському занятті, студент має відпрацювати завдання у письмовій формі.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту:

Іспит у письмовій формі: РН – 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 2.6, 4.3 – 24/ 40 балів.

Екзаменаційне оцінювання відбувається в письмовій формі. Білет складається з 3 питань, кожне з яких оцінюється за шкалою 13-14 балів, що в загальному підсумку складає 40 балів.

Студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше 36 балів. Для допуску до екзамену студент має здати контрольні роботи та гуманітарний практикум.

Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит не може бути меншою **24 балів**. У випадку, коли студент на іспиті набрав менше 24 балів, вони не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час навчального періоду). В екзаменаційній відомості у колонці «бали за іспит/екзамен» ставиться «0», а в колонку «підсумкова оцінка з дисципліни» - переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру. Рекомендований мінімум допуску до іспиту – 36 балів.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестр (мінімум – 36, максимум – 60 балів) та екзаменаційної роботи (мінімум – 24, максимум – 40 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	36	24	60
Максимум	60	40	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 36 балів	Max – 60 балів
Аудиторна робота: усна доповідь на семінарі, доповнення, участь в дискусіях	До теми: 3, 4, 6, 7, 8, 11, 12 – протягом семестру. У разі відсутності студента на занятті, теми необхідно відпрацьовувати у письмовій формі.	«1» x 14 = 14	«2,5» x 14 = 35
Самостійна робота (есе)	До тем 1, 2, 5, 9, 10, 13, 14	«8» x 3 = 24	«13» x 3 = 39
Контрольна робота № 1 до тем 1 – 7.		«11» x 1 = 11	«13 x 1 = 13
Контрольна робота № 2 до тем 8 – 14.		«11» x 1 = 11	«13» x 1 = 13
Загальна семестрова оцінка без урахування коефіцієнту		60	100
Загальна семестрова оцінка з урахуванням коефіцієнту 0,6		«60» x 0,6 = 36	«100» x 0,6 = 60

Критерії оцінювання:

Аудиторна робота:

1. Усна доповідь:

2-2,5 бали – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу;

1-1,5 бали - в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, не спирається на необхідну навчальну літературу, має у відповіді суттєві неточності

0-0,5 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді

Доповнення / дискусія:

1 бал – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми;

0,5 бала – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

2. Самостійна робота

10-13 балів – студент у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість здійсненого дослідження;

6-10 балів – студент у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності;

1-5 балів – в цілому володіє матеріалом, але фрагментарно та поверхово його презентує, не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань. Робота містить суттєві помилки.

3. Контрольна робота:

11-13 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність письмової роботи;

9-10 балів – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності;

5-8 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності;

1-4 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

4. Кожне питання в екзаменаційній роботі (в білеті 3 питання):

12-14 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову та додаткову літературу, демонструє самостійність письмової роботи;

8-11 балів – студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність письмової роботи. Допускаються несуттєві неточності;

4-7 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну навчальну літературу, робота містить суттєві неточності;

0-3 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань.

Шкала відповідності:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89

Задовільно / Satisfactory	60-74
Зараховано /Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

Навчання студентів за індивідуальним графіком

Студент може здійснювати навчання за індивідуальним графіком у разі відсутності академічної заборгованості за минулий семестр; фінансової заборгованості на момент оформлення індивідуального графіка; наявності довідки про працевлаштування за фахом; довідки про стан здоров'я, яка не дозволяє відвідувати заняття за денною формою навчання; дозвіл на навчання за програмою академічної мобільності.

Індивідуальний графік навчання надається студенту на один семестр навчального року, як правило протягом першого місяця від початку занять, після завершення якого кожен студент має право продовжити цю форму навчання в установленому порядку.

Індивідуальний графік навчання студента є самостійною формою навчання, яка підсумовує набуті знання, уміння та навички з основних дисциплін, передбачених начальним планом.

Навчання студентів за індивідуальним графіком можливе з третього курсу бакалаврату, та першого – магістратури, при відсутності заочної форми навчання.

Для отримання дозволу навчатись за індивідуальним графіком необхідно: заява студента на ім'я керівника факультету/інституту, підписана завідувачем кафедри та методистом, що засвідчує відсутність академічної та фінансової заборгованості; довідка, яка підтверджує необхідність переведення студента на індивідуальний графік навчання. Довідка має носити офіційний характер, мати всі реквізити юридичної особи, бути надрукованою на офіційних бланках та скріпленою «мокрими» печатками і підписом керівника установи, що видає довідку; заповнений та підписаний викладачами всіх відповідних навчальних дисциплін графік індивідуальних занять (без уточнених дат).

Організація навчання за індивідуальним графіком.

Студент отримує щоденник навчання за індивідуальним графіком, який надається викладачу під час консультацій для запису завдань та відмітки про їх виконання, у вигляді відповідної кількості балів, згідно із системою оцінювання знань студентів, зазначеною у робочій навчальній програмі з дисципліни.

Графік занять з визначеними конкретними датами має бути узгоджений з викладачем протягом двох тижнів з дати розпорядження про надання дозволу на індивідуальний графік навчання.

Заняття для студентів, які навчаються за індивідуальним графіком, проводяться за наявності розпорядження про переведення студента на індивідуальний графік навчання і зараховуються у навантаження науково-педагогічного працівника у наступному навчальному році по факту виконання.

Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають право вільно відвідувати лекційні, семінарські заняття денної форми навчання.

Контрольні заходи проводяться за графіком.

Студент, який навчається за індивідуальним графіком, екзамен складає за розкладом заліково-екзаменаційної сесії разом з академічною групою.

Студенти, які без поважних причин не виконують індивідуальний графік навчання, протягом 1,5 місяців не з'являлись на заняття відповідно до затвердженого графіка, за поданням завідувача кафедри позбавляються права на навчання за індивідуальним графіком.

Зміст та обсяг індивідуального графіка навчання студентів.

Викладач відповідної навчальної дисципліни має підготувати навчально-методичне забезпечення для індивідуального графіка навчання студента. Контроль за такою роботою здійснюється завідувачем кафедр та методистами, які несуть безпосередню відповідальність за своєчасну організацію цієї роботи.

Навчально-методичне забезпечення для індивідуального графіка навчання готується з урахуванням кредитно-модульної системи оцінювання знань студентів.

Кількість балів за змістовні частини дисципліни для студентів, які навчаються за індивідуальним графіком навчання, відповідає кількості балів для студентів, які відвідують заняття згідно з розкладом денної форми навчання.

Навчання студентів за індивідуальним графіком повинно передбачати обов'язкові терміни поточного контролю засвоєння знань, які зазначаються в щоденнику викладачем кожної дисципліни під час першого заняття.

Якщо студент, який навчається за індивідуальним графіком, з поважних причин не зміг з'явитися на планове заняття у зазначений в щоденнику час, він повинен відпрацювати заняття відповідно до графіка чергування викладачів на кафедрі.

Основним документом, у якому здійснюється оформлення результатів навчання студентів, є **щоденник індивідуального навчання студента**. Щоденник є документом суворої звітності, який заповнюється у встановленому порядку студентом і викладачем і після завершення навчання здається до навчальної частини факультету/інституту.

До щоденника заносяться розроблені викладачем основні питання, що відповідають навчальній робочій програмі дисципліни.

Викладач обов'язково в щоденнику фіксує результати поточного контролю засвоєння студентом змісту конкретної навчальної дисципліни, виставляє бали за кожну змістовну частину, а також підсумкові бали і робить загальний висновок про можливість допуску студента до семестрового контролю.

Порядок допуску студентів до екзамену

Екзамен являє собою форму підсумкової атестації засвоєного студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр.

Студенти мають скласти екзамен відповідно до вимог навчального плану у терміни, які передбачені графіком навчального процесу.

Зміст екзамену визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Студенти допускаються до екзамену, якщо вони виконали всі вимоги робочого навчального плану за поточний семестр та не мають академічної заборгованості за попередній семестр.

Студент допускається до складання екзамену або заліку з дисципліни, якщо з цієї дисципліни ним повністю виконані всі види робіт, передбачені робочим навчальним планом та робочою навчальною програмою.

Студенти, які в поточному семестрі мали пропуски занять і до початку екзаменаційної сесії не засвоїли матеріал пропущених тем і розділів змістових частин навчальної дисципліни на додаткових заняттях, до семестрової атестації з відповідної дисципліни не допускаються.

Студент може бути недопущеним до підсумкового оцінювання, якщо під час семестру він: 1) не досяг мінімального порогового рівня оцінки тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю; 2) якщо під час семестру він набрав кількість балів, недостатню для отримання позитивної оцінки навіть у випадку досягнення ним на підсумковому контролі максимально можливого результату. Умови недопущення затверджуються у робочій програмі навчальної дисципліни, рішення про недопущення за поданням викладача приймається деканом/директором (заступником декана/директора з навчальної роботи) та оприлюднюється до початку відповідного контролю.

У разі виникнення спірних питань щодо не допуску студентів до семестрової атестації, вони вирішуються лектором дисципліни спільно із завідувачем кафедри.

Викладач на останньому занятті у семестрі повідомляє студентів про їх рейтинг у балах. Перелік студентів, які не допущені до складання екзамену, отримує методист спеціальності, заступник декана/директора з навчальної роботи факультету/інституту.

Умови допуску до підсумкового екзамену. Студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав менше **36 балів**. Для допуску до екзамену студент має бути позитивно оцінений на мінімум п'яти семінарах, мати здані контрольні роботи та індивідуальну самостійну роботу.

Екзамен проводиться у день та час, визначений затвердженим розкладом.

Студенти, які були не допущені до складання екзамену, з причини невиконання ними навчальної робочої програми, мають можливість, при умові набрання ними відповідної

кількості балів, на повторне складання. Виконати навчальну робочу програму вони можуть при оформленні індивідуального плану консультацій з викладачем. Студент оформлює заяву на ім'я керівника факультету/інституту, узгодивши з викладачем, про надання йому можливості відвідування індивідуальних консультацій. При цьому він отримує індивідуальні завдання, самостійно опрацьовує відповідну рекомендовану літературу, першоджерела, та за обранням форм контролю (реферат, есе, тестування), здійснюється контроль знань студента. При отриманні відповідних балів щодо допуску до екзамену призначається день та час проведення екзамену/заліку.

Студенти, що одержали на екзамені оцінку «не задовільно» чи «не зараховано» зобов'язані ліквідувати академічну заборгованість у встановлений термін до початку нового семестру відповідно до графіку ліквідації академічних заборгованостей, який затверджений деканом/директором факультету/інституту. Ліквідація академічної заборгованості допускається не більше двох разів з кожної дисципліни. Перший раз – викладачам, які попередньо приймали екзамен. Другий – комісії, яка створюється завідувачем кафедри.

Спірні питання з проведення екзаменаційних сесій розглядає апеляційна комісія, права, обов'язки та персональний склад якої визначаються наказом ректора університету.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
Ч. 1. Вступ до філософії				
1	Тема 1. Філософія як феномен	2	2	4
2	Тема 2. Філософія і світогляд			4
3	Тема 3. Філософія як система знання і мислення	2		4
4	Тема 4. Категорії філософії, їх зміст і функції	2	2	4
5	Тема 5. Основні етапи розвитку філософської думки	4	2	6
6	Контрольна робота			
Ч. 2. Теоретична філософія				
7	Тема 6. Філософське вчення про буття	2	2	4
8	Тема 7. Людина як предмет філософського розуміння	2	2	4
9	Тема 8. Філософія свідомості	4	2	4
10	Тема 9. Теорія пізнання	2		4
11	Тема 10. Філософія і методологія	2		4
12	Контрольна робота	2		
Ч. 3. Практична філософія				
13	Тема 11. Філософське осмислення історичного процесу	2	2	4
14	Тема 12. Суспільство як предмет філософії	2	2	4
15	Тема 13. Філософське осмислення політичного життя	2		4
16	Тема 14. Філософське осягнення економічної сфери життєдіяльності суспільства і людини	2	2	4
17	Самостійна робота			12

	ВСЬОГО	34	18
			68

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

лекцій – 34 год.

семінарів – 18 год.

самостійної роботи – 68 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна (базова):

1. **Історія української філософії:** Підруч. / В.С. Горський, К.В.Кислюк – К.: Либідь, 2004.
2. **Історія філософії:** В 3-х т. / В.Татаркевич / Пер. з пол. – Львів: Свічадо, 1997-1999.
3. **Історія філософії:** Підруч. / За ред. В.І Ярошовця. – К. “Київський університет”, 2007.
4. **Філософія історії:** Підруч. / І.В. Бойченко - К.: Знання, 2000. – 723с.
5. **Філософія:** Навч. посіб. / Л.В. Губерський, І.Ф. Надольний, В.П. Андрущенко та ін.; за ред. І.Ф. Надольного. – 8-ме вид., стер. – К.: Вікар, 2011.
6. **Філософія:** Підруч. / В.Л.Петрушенко – 4-те вид., виправл. і доповн. – Львів, 2009. – 506с.
7. **Філософія: світ людини:** Курс лекцій: Навч. посібник для студентів вищій навчальних закладів. / В.Табачковський, М.Булатов, Н.Хамітов. - К.: Либідь, 2004.
8. **Філософія: хрестоматія** (від витоків до сьогодення): навч. посіб. / за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. – К.: Знання, 2012. – 621с.
9. **Філософський енциклопедичний словник:** довідкове видання / Голова ред. колегії В.І. Шинкарук. – К.: «Абрис», 2002. – 744с.

Додаткова:

1. Бацевич Ф.С. **Філософія мови.** Історія лінгвофілософських учень: підруч. / Ф.С. Бацевич. – К.: Академія, 2008. – 240с.
2. Беккер Г. Стенли **Економический взгляд на жизнь.** Нобелевская лекция. // Человеческое поведение: экономический подход. Избранные труды по экономической теории. – М.: ГУВШЭ, 2003 – С. 582 – 614.
3. Бергер П., Лукман Т. **Социальное конструирование реальности:** Трактат по социологии знания / П. Бергер, Т. Лукман / Пер. Е. Руткевич. – М.: «Медиум», 1995. – 323с.
4. Добронравова І.С., Білоус Т.М., Комар О.В. **Новітня філософія науки:** підруч. для студ. філос. ф-тів і аспірантів / І.С. Добронравова, Т.М. Білоус, О.В. Комар. – К.:Логос, 2009. – 244с.
5. Левчук Л.Т. **Психоаналіз:** історія, теорія, мистецька практика: Навч. посіб. / Л.Т. Левчук. – К.: Либідь, 2002. – 255с.
6. Мід Д.Г. **Дух, самість і суспільство.** З точки зору соціального біхевіориста / Пер.з англ.та передмова Т.Корпало. – К.: Український Центр духовної культури, 2000. – 416с.
7. Попович М. **Григорій Сковорода: філософія свободи** . – К.: Майстерня Білецьких, 2007. – 256с.
8. **Социальная философия:** Словарь / Сост. и ред. В.Е.Кемеров, Х.Т.Керимов. – 2-е узд., испр. и доп. – М.: Академический проект; Екатеринбург: Деловая Книга, 2006. – 624с.
9. **Соціальна філософія.** Історія, теорія, методологія: Підручник для вищ. навч. зал. / В.П. Андрущенко, Л.В. Губерський, М.І. Михальченко. – Вид. 3-є, випр. та допов. – К.: Генеза, 2006.
10. Стружевський В. **Онтологія** / В.Стружевський / пер. з пол. К. Новікової. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2014. – 312с.
11. Таран В.О., Зотов В.М., Резанова Н.О. **Соціальна філософія:** навч. посіб. / В.О. Таран, В.М. Зотов, Н.О. Резанова. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 272с.
12. **Философия: dtv-Atlas** / П. Кунцман, Ф.-П. Буркард, Ф. Видман / пер. с 9-го нем. изд. / Худож. Аксель Вайс; Науч. ред. пер. В.В. Миронов. – М.: Рыбари, 2002. – 268с.: ил.
13. Франкл В. **Человек в поисках смысла:** Сборник / В. Франкл / Пер. С англ. и нем. – М.: Прогресс, 1990. – 368с.

14. Хамитов Н. **Философия. Бытие. Человек. Мир:** Курс лекцій / Н. Хамитов – К.: КНТ, Центр учебной литературы, 2006. – 456с.
15. Хамітов Н., Гармаш Л., Крилова С. **Історія філософії. Проблема людини та її меж:** Навч. посіб. / Під ред. Н. Хамітова. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 296с.
16. Цофнас А.Ю. **Гносеология:** учеб: пособ. / А.Ю. Цофнас. – Изд. 2-е, испр. и доп. – О.: Наука и техника, 2011. – 248с.